

Warsztaty Agroleśnictwo

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Agroleśnictwo (ang. agroforestry) to innowacyjne podejście łączące rolnictwo z leśnictwem, które staje się coraz bardziej istotne w kontekście kryzysu klimatycznego i degradacji środowiska. Jego wdrożenie przynosi korzyści ekologiczne, ekonomiczne i społeczne, co czyni je kluczowym narzędziem zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

W dniach 13–14 listopada odbył się ostatni już cykl warsztatów w ramach projektu „Dla przyszłych pokoleń – Agroleśnictwo szansą dla klimatu i środowiska”, realizowanego w ramach KSOW+ (Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich).

Między ziemią a drzewem

Pierwszy dzień warsztatów był poświęcony wprowadzeniu do idei agroleśnictwa – podejścia, które postrzega drzewo nie tylko jako element krajobrazu, lecz jako sprzymierzeńca rolnika. Agroleśnictwo pokazuje, że roślinność drzewiasta może współistnieć z uprawami i zwierzętami gospodarskimi w sposób przynoszący korzyści ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.

Od pasów po systemy

W tej części zajęć uczestnicy poznali definicję i główne zasady agroleśnictwa, różnorodne modele łączenia drzew z produkcją rolną – od pasów zadrzewieniowych po systemy międzyplonowe i leśno-pastwiskowe. Wskazano liczne korzyści ekologiczne, takie jak ochrona gleby, zwiększenie retencji wody, poprawa mikroklimatu czy wzrost bioróżnorodności. Uczestnicy dowiedzieli się także, że jedno dorosłe drzewo potrafi obniżyć temperaturę otoczenia nawet o kilka stopni oraz zatrzymać w glebie ilość wody, odpowiadającą objętości niewielkiego basenu.

Lipowa harmonia

Omówiono również korzyści ekonomiczne wynikające z obecności drzew – m.in. dywersyfikację produkcji, stabilizację plonów czy ograniczenie kosztów ochrony roślin. Podkreślono także walory społeczne, takie jak poprawa estetyki krajobrazu

i jakości życia mieszkańców wsi.

Całość wzbogaciły przykłady istniejących systemów agroleśnych w gospodarstwach i lasach, które stały się inspiracją do tworzenia własnych rozwiązań. Na przykład w starych gospodarstwach lipa była sadzona przy domach nie tylko dla miodu i cienia, lecz także dlatego, że uznawano ją za drzewo opiekuńcze, wprowadzające spokój i harmonię – co oddaje ideę agroleśnictwa.

Jak dobrze mieć sąsiada

W ramach ciekawostek uczestnicy poznali m.in. fakt, że niektóre gatunki – jak brzoza – potrafią opiekować się sąsiednimi roślinami, uwalniając związki wspomagające regenerację gleby.

Z kolei dąb, zwany od wieków królem drzew, tworzy wokół siebie mikrośrodowisko sprzyjające setkom gatunków owadów, ptaków i grzybów. W ten sposób staje się naturalnym centrum małego ekosystemu. To właśnie takie właściwości sprawiają, że drzewa są fundamentem dobrze zaprojektowanego systemu agroleśnego.

Agroleśnictwo uznaje się za jedną z najskuteczniejszych i najbardziej naturalnych odpowiedzi rolnictwa na zmiany klimatu.

Drzewo w krajobrazie

Drugi dzień warsztatów został poświęcony praktycznej stronie wprowadzania drzew do krajobrazu rolniczego. Uczestnicy odwiedzili dwa Nadleśnictwa – Rębiszów oraz Lwówek Śląski, gdzie poznali przykłady pracy z drzewostanem na różnych etapach rozwoju. W Lwówku Śląskim szczególnym punktem programu była wizyta w leśnej szkółce drzew, która jest sercem procesu odnawiania lasu i zakładania systemów agroleśnych.

W czasie zajęć uczestnicy krok po kroku poznawali metody zakładania, prowadzenia i pielęgnacji drzewostanów w systemach rolno-leśnych. Omawiano zarówno techniki sadzenia i dolesiania, jak i sposoby ochrony młodych drzew przed uszkodzeniami mechanicznymi czy zwierzyną. Dużo uwagi poświęcono także metodom regeneracji drzewostanu oraz zabiegom pielęgnacyjnym, takim jak cięcia selektywne, przerzedzanie czy formowanie warstwy podszytu – kluczowym dla utrzymania zdrowej, stabilnej struktury roślinnej.

Narodziny lasu

W szkółce leśnej uczestnicy warsztatów mogli zobaczyć, że troska i precyzja są potrzebne na etapie produkcji młodego materiału sadzeniowego. To właśnie tu rodzi się przyszły las – w postaci siewek i sadzonek, które po kilku latach trafią do planowanych zadrzewień.

Uczestnicy poznali proces: pozyskiwania i selekcji nasion, kiełkowania i pielęgnacji młodych roślin, metod przygotowywania sadzonek do przesadzenia, a także ochrony przed chorobami, mrozem i przesuszeniem.

Ciekawostką była informacja, że niektóre gatunki – jak dąb czy sosna – wymagają zupełnie innych warunków kiełkowania, a nawet odmiennego światła i wilgotności, co wpływa na sposób ich prowadzenia w szkółce. Uczestnicy zobaczyli również poletka produkcyjne, na których rośliny są hartowane przed trafieniem do gruntu oraz klimatyzowaną chłodnię, w której sadzonki są przechowywane przy kontrolowanej temperaturze, aby ograniczyć ich metabolizm i przygotować je do posadzenia.

Podczas warsztatów podkreślono, że pielęgnacja drzew to proces wieloletni i wymagający, ale jednocześnie przynoszący wymierne korzyści środowiskowe i gospodarcze. Umiejętność świadomego prowadzenia drzewostanu – od nasionka po dojrzałe drzewo – jest jednym z fundamentów powodzenia systemów agroleśnych.

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

Data publikacji

2025-12-11

[Wszystkie relacje](#)